

รายงานผลการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรฯ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 1

กระบวนการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง

การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชน ไม่ว่าจะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ กระทำผ่านกลุ่มหรือองค์การ เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม

การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระดับต่าง ๆ ทางการบริหารจัดการและทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการในชุมชนของตน

การมีส่วนร่วมของประชาชน Public Participation

การมีส่วนร่วมของประชาชนคือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญร่วมกับวิทยากรที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) เป็นแนวคิดใหม่ที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของระบอบประชาธิปไตย เป็นกระแสของความคิดที่ทำให้ผู้คนในสังคมตระหนักดีว่า การดำเนินกิจการใด ๆ ก็ตาม ผู้ที่ได้รับผลกระทบและมีส่วนได้ส่วนเสียความเป็นผู้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะความคิด การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบัน จึงต้องประยุกต์แนวคิดให้ตอบรับกับแนวคิดประชาธิปไตย โดยต้องสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน และเป็นส่วนสำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียและได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้น การพัฒนาจึงเริ่มจากความต้องการของชุมชนแทนความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ

รูปแบบของการมีส่วนร่วม

รูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่โดยทั่วไปสามารถสรุปได้เป็น 4 รูปแบบคือ

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ
2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้น
3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรม และผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ได้ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่นั้น ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่
  - 3.1 การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) โดยจัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยเจ้าของโครงการ หรือกิจกรรมจะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วม เพื่ออธิบายให้ที่ประชุมทราบถึงลักษณะโครงการและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและตอบข้อซักถาม
  - 3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้งในเชิงวิชาการ จำเป็นต้องเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบายและให้ความเห็นต่อโครงการ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมต้องได้รับทราบผลดังกล่าวด้วย
  - 3.3 การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง ทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ ซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบทั่วกัน
4. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนประชาชนในพื้นที่ลักษณะที่สำคัญของการมีส่วนร่วมว่าเป็นเรื่องของกระบวนการ ซึ่งได้สรุปถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมได้ 4 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้
  - 4.1 มีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้า หาปัญหาและสาเหตุของปัญหาตลอดจนความต้องการของชุมชน
  - 4.2 มีส่วนร่วมในการวางนโยบาย หรือแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อลดและแก้ไขปัญหา
  - 4.3 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
  - 4.4 มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามและประเมินผลการทำงาน

การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจำเป็นต้องใช้วิธีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการนำข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐบาลหรือเอกชน ไปสู่ประชาชนผู้เป็นเป้าหมาย สิ่งสำคัญในการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน หรือชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการสื่อสารนั้น ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะถือว่าเป็นส่วนช่วยให้กระบวนการติดต่อสื่อสารสัมพันธ์หรือแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างสมาชิกในสังคมเป็นไปได้โดยสะดวกขึ้น กล่าวคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาชุมชน ให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนสู่การแก้ไขปัญหาของสังคมและประเทศชาติได้

ส่วนที่ 2

กิจกรรม/โครงการ การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามภารกิจของกองทรัพย์สิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประเด็นในเรื่องการมีส่วนร่วม

กองทรัพย์สิน ได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา และตรวจมาตรฐานสุขาภิบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นำโดยนางกฤษณา แสงฉวีวงศ์ ผู้อำนวยการกองทรัพย์สิน พร้อมด้วยบุคลากรในหน่วยงาน โดยการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จาก นางสาวอารีญา อรุณรัตน์ หัวหน้างานคดีและสิทธิประโยชน์ กองกฎหมาย ให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา และขั้นตอนการคืนเงินค้ำประกันสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่มหาวิทยาลัยพะเยา ขั้นตอนการจัดทำสัญญาและการคืนเงินค้ำประกันสัญญา รวมไปถึงการตอบข้อซักถาม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้ประกอบการ โดยจัดขึ้นในวันพุธที่ 22 มกราคม 2568 ณ ห้อง UB004 อาคาร 99 ปี พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ มหาวิทยาลัยพะเยา

หลังจากกิจกรรมให้ความรู้ผู้ประกอบการแล้ว ยังกำหนดให้มีกิจกรรมตรวจสอบ ประเมินคุณภาพอาหาร เพื่อความปลอดภัยจากเชื้อโรค พยาธิ และสารเคมีที่เป็นพิษต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และเพื่อพัฒนาร้านค้าให้ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นร้านค้าจำหน่ายอาหารสะอาด รสชาติอร่อย โดยจะได้รับป้าย Clean Food Good Taste ในการรับรองผู้ประกอบการด้านอาหารที่ได้มาตรฐาน

วัตถุประสงค์โครงการ

ด้วยกองทรัพย์สิน ได้มีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยหลักธรรมาภิบาล รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญที่ยั่งยืน ประกอบกับการบริหารจัดการพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อก่อให้เกิดรายได้ที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงได้กำหนดให้มีการจัดทำสัญญาพร้อมชำระค่าประกันสัญญาแก่ผู้ประกอบการที่มาเช่าพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา รวมถึงการคืนเงินประกันสัญญาเมื่อสิ้นสุดสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้การให้ความรู้และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดสัญญา ขั้นตอนการทำสัญญา และขั้นตอนการคืนเงินประกันสัญญา ถือเป็นเรื่องสำคัญเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ให้เช่าและผู้เช่า

และในปัจจุบันมหาวิทยาลัยพะเยา มีร้านค้าจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา และบุคลากร จำนวน 63 ร้านค้า ดังนั้น เพื่อให้การบริโภคอาหารของนักเรียน นิสิต และบุคลากรมีความปลอดภัยไม่ทำให้เกิดโรค จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของคุณภาพอาหาร จึงกำหนดให้มีการตรวจมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการและควบคุมอาหารให้สะอาดปลอดภัยจากเชื้อโรค พยาธิ และสารเคมีที่เป็นพิษต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค และเพื่อพัฒนาร้านค้าให้ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารตามกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นร้านค้าจำหน่ายอาหารสะอาดรสชาติอร่อย โดยจะได้รับป้าย Clean Food Good Taste ในการรับรอง

กองทรัพย์สิน จึงได้กำหนดให้มีโครงการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา และตรวจมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา ขั้นตอนการทำสัญญาและการคืนเงินประกันสัญญาดังกล่าว รวมไปถึงการตอบข้อซักถามและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้ประกอบการ รวมไปถึงการสะท้อนปัญหาในการรับบริการ และการตรวจมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร เพื่อให้ร้านค้าจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มได้ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสุขาภิบาลอาหารตามกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และได้รับป้าย Clean Food Good Taste

สรุปข้อมูลผู้มีส่วนร่วมในโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่ใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 70 ราย

ผลการดำเนินโครงการ

ผู้ประกอบการที่ใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา มีความเข้าใจเกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา ขั้นตอนการทำสัญญาและการคืนเงินประกันสัญญาดังกล่าว รวมไปถึงการตอบข้อซักถามและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้ประกอบการ การสะท้อนปัญหาในการรับบริการ และสามารถเตรียมพร้อมในการรับการตรวจมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร

ผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

1. กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา ขั้นตอนการทำสัญญาและการคืนเงินประกันสัญญา เพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้ประกอบการที่ใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา กองทรัพย์สินได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการที่ใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา ไปปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานในการจัดทำสัญญาและการคืนเงินประกันสัญญาให้มีความถูกต้อง รวดเร็วมากยิ่งขึ้น
2. กิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับสัญญาการใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยพะเยา กองทรัพย์สินได้เรียนเชิญเจ้าหน้าที่จากศูนย์สิ่งแวดล้อมและการจัดการที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยพะเยา เข้าร่วมรับฟังปัญหาเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย ห้องน้ำใช้งานไม่ได้ ครุภัณฑ์ตัวอาคารชำรุด โดยได้นำปัญหาจากผู้ประกอบการที่ใช้พื้นที่ฯ ไปปรับปรุงแก้ไขอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตามปกติ และติดตามให้บริษัทที่รับจ้างกำจัดน้ำเสียให้มาดำเนินการ โดยจะแจ้งตารางดำเนินการกำจัดน้ำเสียให้ผู้ประกอบการฯ ได้ทราบ
3. กิจกรรมการตรวจสอบสุขภาพอาคารอาหาร ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพอาคาร กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงจะสามารถต่อสัญญาในการขอใช้บริการพื้นที่จำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มในปีต่อไปได้ หากไม่ผ่านเกณฑ์ฯ ดังกล่าวจะมีผลต่อการพิจารณาไม่ต่อสัญญาฯ โดยร้านค้าจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มได้ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสุขภาพอาคารอาหารตามกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และได้รับป้าย Clean Food Good Taste และเพื่อให้นักเรียน นิสิต บุคลากร และบุคคลภายนอก ได้รับการบริโภคอาหารที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพอาคารและปลอดภัย

